

Vitan Mal

v
NA RANČU VERANDA

4. domače branje v 8.razredu

Nekaj o avtorju

Vitan Mal je slovenski mladinski pisatelj, ki se je rodil 25. oktobra leta 1946 v Ljubljani. Po uspešno končani gimnaziji, se je vpisal na Pedagoško akademijo v Ljubljani. Študiral je slavistiko in knjižničarstvo, še prej pa je želel postati pravnik. Svoja prva dela je začel objavljati v Mladih potih.

Dolga leta je bil poklicni snemalec na Televiziji Slovenija. Danes je Vitan Mal urednik otroškega programa na Radiu Slovenija. Še vedno piše dela za mladino in otroke ter sodeluje v mladinskih in drugih listih. Njegovi skriti strasti sta kamera in potovanja. Uveljavil se je tudi s slikanicami v nadaljevanjih, predvsem pa s pripovednimi deli za mladino, ki jih je prirejal tudi za film.

Leta 1972 je izšla mladinska povest Ime mi je Tomaž, sledile pa so ji: Teci, teci, kuža moj(1975), Za metuljem je še Rok (1976), Roki Rok (1976), Mali veliki junak (1979), Tretje oko, Sreča na vrvi (posnet je tudi film) in druge. Napisal je tudi nekaj televizijskih iger; Balet, O klavirju, Zanimiva Evropa, Zgodba o kruhku, Sreča na vrvi...

Na ranču veranda

Danijel, ki ga kličejo kar Dani, je sedmošolec in je živi v manjšem mestu v bližini Ljubljane kot rejenec pri mami Rozi.

Mama Roza je že nekoliko starejša ženska in ne more več opravljati del, ki se tičejo kmetijstva, zato nima ne polja ne živine. Dani pa je rad pomaga pri Bevčevih, ki so imeli deklico Tino in je bila Danijeva sošolka. Tina je bila prav tako rejenka in je bila Daniju že od nekdanj vseč. Zaljubljen je bil v njene dolge svetle lase in velike zelene oči, njen nasmeh pa je prihajal iz srca.

Dani je vsako jutro pri Bevčevih pomolzel kravi Lisko in Ciko.

Nekega dne je Dani hotel presenetiti gospoda Bevca in pokositi travnik, a kaj, ko je med košnjo naletel na pravo skalo, ki je pokvarila kosilnico. Skrbelo ga je kako bo dobil denar za popravilo. Izteklo se je dobro, boljše se sploh ne bi moglo. Bevc je potolažil Danija, da bi se to zgodilo tudi njemu, če bi kosil. Kdo pa bi sploh pričakoval skalo med travo!? Zato je kar sam plačal popravilo.

Če je Dani rad pomagal, mu pa plezanje po vrvi nikakor ni šlo. Pri telovadbi so se razdelili v dve skupini in izvedli tekmovanje. Njihova skupina je do Danijevega nastopa vodila za dolžina polovice vrvi, ampak Daniju plezanje ne leži in so izgubili, sam pa si je poraz zelo očital.

Tudi drugje ni preveč blestel in med vrstniki se ni najbolje počutil. Sam je rekel, da je outsider in tudi Tina je postala outsider. Tega si ni preveč gnal k srcu, saj je imel vendar Poldeta in Tino. S Tino se je lahko mirno o vsem pogovoril, čeprav je bil on bolj vase zaprt, Tina pa je ob težavah stopila na

hlod (sovaščani so mu rekli Tinin govorniški oder) in kričala tako dolgo dokler je jeza in težave niso minile.

Nekega dne pa je po Tino prišel njen oče, da bi šla živeti k njemu. To je Danija zelo prizadelo, zato se je tudi on odpravil iskat svojega očeta. Ker mu je oče pošiljal pisma, je na podlagi poštnih žigov takoj ugotovil, da oče živi v Slovenj Gradcu. Ne da bi komu kaj povedal, je šel z avtobusom najprej do Trojan, kjer je želel prestopiti, a mu je avtobus odpeljal, ko je kupoval krof. Zato je šel do Velenja z nekim starejšim gospodom, ki mu je pripovedoval o svojih vnukih, hčerki in ženi. Iz Velenja je nekaj časa pešačil, ko pa se je stemnilo pa je poiskal kmetijo, kjer je prespal in zjutraj nadaljeval pot s kolesom, ki ga je čisto slučajno opazil na kmetiji. Ko je prišel v Slovenj Gradec je začel iskati očeta in ga našel v neki zapuščeni, neurejeni hiši. Predstavljal si ga je čisto drugače, v lepi obleki, veliko vilo z dragim pohištvom, limuzino... a namesto tega je navadni pijanec! K sreči je imel služkinjo, ki mu je kuhala in je Daniju pomagala in mu dala nekaj za jesti ter ga potolažila. Še isti večer je šel Dani na policijo in jim vse razložil. Tudi domov je poklical, da niso bili več v skrbeh zanj. Policist ga je odpeljal domov do 2. uri zjutraj, mama Roza pa mu je postregla s kavo. Majda mu je povedala, da se je Tina vrnila, ker sta njen oče in mačeha imela nesrečo in umrla. Podedovala je kmetijo in do njenega 18. rojstnega dne bo zanj odgovoren njen stric.

Naslednji dan je Danijel v šoli pripovedoval sošolcem o svojem očetu. Vse si je izmislil in ga predstavil kot neizmerne bogataša.

Čez nekaj dni so imeli šolski izlet in ker je bila Tina še v šoku zaradi nesreče, jo je Dani lepo prosil, če gre zraven na izlet. Tina je seveda šla. A presenetil jih je dež. Tina in Dani sta stekla skozi gozd proti neki hiši in tam počakala, da je prenehalo deževati. Ostali so šli nekam drugam in ju niso našli. Pomočnica ravnatelja ju je iskala s svojim avtom in ju naposled le našla. Bila sta na poti do avtobusa. Tri ure sta bila sama in sta marsikaj počela, kar je ostala samo njuna skrivnost. Ko so se pripeljali domov je bila ura deset zvečer in pred Bevčevo hišo je stal neznan avtomobil. Bil je last moškega in ženske, ki sta bila pripravljena storiti vse, da bi posvojila Tino. Ampak ni jima uspelo, ker so bili šola, Bevčevi in mama Roza premočni zanju.

Naslednji dan so se Tina, Dani, Tinin stric in Bevčeva Milka odpeljali v kraj, kjer stoji Tinina kmetija. Dani in Tina sta sedela na zadnjih sedežih in sta se celo pot šla ljubezenske igrice. Kar naenkrat pa ju je Tinin stric vprašal ali sta fant in punca. Nobeden ni odgovoril potem pa je Tina odvrnila, da sta samo prijatelja. Stric ji seveda ni verjel, kr ju je celo pot opazoval. Začeli so se pogovarjati o kmetiji, kako jo bo Tina opremila... ko so končno prispeli Tina in Dani nista imela več za govoriti o ničemer kar je povezano s kmetijo. Zato sta se usedla na klopcu pred hišo in uživala v bližini drug drugega.

Osebe:

- ♥ Danijel- Dani, rejnec pri mami Rozi, sedmošolec, zaljubljen v Tino, ne rad se tepe...
- ♥ Tina- punca s svetlimi dolgimi lasmi, velikimi zelenimi očmi, lepim nasmehom, rejenka pri Bevčevih...
- ♥ mama Roza- starejša ženska, rejnica dveh fantov, ima hčerko Majdo in dva vnuka...
- ♥ Polde- rejnec pri mami Rozi...
- ♥ Danijelov oče- pijanec, slab vzgled svojemu otroku, zato ni čudno da so mu ga vzeli, neskrben, brezbrizen, malomaren človek, lenuh...
- ♥ teta Milka- rejnica Tini, ima hčerko Tatjano, dobra mati, prijazna, dobra, ženska, vesela, dobre volje...
- ♥ gospod Bevc- rejnik Tini, ima hčerko Tatjano, se ne sekira preveč, je zelo prijazen, delaven...

Kraj in čas dogajanja

- ♥ Kraj: manjše mesto/ vas v bližini Ljubljane.
- ♥ Čas: pomlad, poletje konec 19. stoletja

Ideja ali poanta:

Pisatelj je dobil idejo za pisanje zgodbe o rejencih ob obisku osnovne šole v Brdu pri Lukovici, kjer je že od predvojnih časov tradicija rejništva. Zgodba je izmišljena.

Misel iz knjige:

Jezno sem brundal predse in deklice še pogledal nisem. Vrag vedi o čem so razpravljali pred hišo. V kuhinjo se niso več vrnili in to je bilo glavno. Gorje tistemu, ki mi bo skušal vzeti Tino!